

Keresztúton szemtől szembe Szeljegyzet Benedekffy Katalin kitüntetéséhez Báthory Erzsébet szerepére készül az operaénekesnő

Sokat néztem a szemét. Színpadon és azon túl. Azt hiszem, ott csillog a benne rejlő titok. Az élet virrad a tekintetében. Fény, nevetés, tűz, lángvirág, bölcsesség, néha elkeseredés, ború, villámlás. Még nem láttam sírni, de biztos potyogtak a könnyei márciusban. Törölgette szemét, mikor olvasta: az anyaországi és erdélyi kultúrát egyaránt gazdagító, a magyar identitás megőrzését segítő művészi tevékenysége elismeréseként Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült.

Ez a kereszt az ő keresztútja. Harangok, templomok, színpadok, itthon és a világ több pontján, színházak, szerepek, dalok, nóták, klasszikus művek, musicallek, operák, és operettek, versek kísérik ezt az útját, nagy utazásait, útkeresztvezetőit. Meg az Egy csipetnyi Erdély című könyve. Nagyalambfalva, a Madarasi Hargita, a Fogarasi-havasok,

ahonnan jött. Elszánt székely lányként 19 évesen egy házassággal. Ő magyar színésznő lesz, akkor is, ha el kell hordani azért minden hegyet, ami útjába kerül. Megtette. Úgy, hogy égi mezőkre tört mindig közben. Soha nem beszélt nekem arról, amikor a zalaegerszegi kórházban feküdt és lemondtak róla az orvosok; akkor, azon az éjszakán, milyen volt a keresztútról visszajönni. Ég és föld között választópontra lenni. Arra gondolni, milyen, ha a pillanat, a lélekhang hazaér az égvégtelenbe. A szeme mesél mindig erről a mai napig. A hangja. Már képzeletben halom most tőle, hogy javít: de nem úgy van az, írjam le, hogy mennyit tanult Hamari Júliától, Laki Krisztinától, Tokody Ilonától, Andrejsik Istvántól. Mert mesterek nélkül az emlékek, a nagy teljesítmények is kihullhatnak az idő rostáiból, súlytalanná, porrá válik a tehetség munka és gyakorlás nélkül.

Benedekffy Katalin játszik az Operettszínházban, s tíz év után

júniusban újra Báthory Erzsébet szerepében látható a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon a Kolozsvári Magyar Opera művészeivel. Ez amolyan mindörökké szerep marad számára, nehéz énekesi kihívással, nagy energiát követelő játékkal. Ilyenkor tényleg átélheti, a színpad bizony valóban veszthely. Nagyon veszhet az, aki nincs felvértezve a kiválasztott művészek alázatával, tehetségével, hitével. Neki a kereszt a hite. A fent és lent határa. Úrjelző, biztos cél, sorsvonal. Ezért szeret elmenni a hegyekre. Istenhez minél közelebb lenni a magasban. Beszélgetni vele. Ahol véget ér a szó, ott kezdődik a mindenség számára is. Olyan ez, mint a gyöngyhalásznak az óceán mélye. A nagy kékség. Sziklára épült mindig az élete, nem homokra. Így a vágyakból szőtt lélekhaló megtartja a színpadon. Megtartotta eddig is. Ettől képes származni. Elég csak a szemét figyeltetni. A kereszt útját.

(V.R.)

Szinte tradíció, hogy a Leányfalui Szekér Színház a vajdasági magyarok lakta területekre viszi Jókai, Kisfaludy, Móróczi, Szigligeti Éde vidám zenés darabjait. Idén Pozsgai Zsolt: Egy asszon, két asszon... bukovinai dalos játékat láthatja a közönség április 14-15-16-án Szabadkán, Kulán, Moravican és Bácsfeketehegyen, Király Orsolya és Gergelyfy Zsófia szereplésében. Két kiváló zenésznőnk, Rossa Levente Bors és Bence Balázs biztosítja a talpalávalót. A rendező a Szekér Színház alapítója és szer-

Egy asszon, két asszon

vezetője, a vajdasági származású Kőlcsey-Díjas Póka Éva.

Pozsgai Zsolt darabja igazi kamaradarab, összesen két valószínűs szereplővel, mégis egy egész világot tár elénk. Két házasság előtt álló leány beszélget egymással – miről másról, mint az előttük álló nagy változások természetéről, a férfiakról, a házasságról, szeretetről, barátságáról és szere-

lemről; de még a gyűlöletről is. Ám a darab nem ettől eredeti, hanem attól, hogy a párbeszéd és a történetek a bukovinai, moldvai és székelyföldi folklórkinccs alapján születtek, üdítően ösztönöz, mégsem erős, mesterkéletlen nyelvvel, sokhelyütt archaikus elemeket mutatva mesél el a férfi és a nő örök ellentétét, ugyanakkor az elválaszthatatlan vonzódást is. A di-

alógusokból az asszony teremtéséről a nászészaka fortélyaiig sok minden kiderül, a legtöbbször humoros, de esetenként szívszorító történetek során át a mosolyra indító naivitás és az ösztönös asszonyi rafinéria olyan módon válik egységgé, hogy a néző észrevétlenül egy kedves és szinte minden esetben megízlelendő találmányt hordozó, alapvetően opti-

mista hangulatú anekdotavilág kellős közepében találja magát, meghozza csinos, fiatal lányok társaságában.

A kimondott és kimondatlan tanulságok a darabban elgondolkodtatnak, főleg, hogy kiderül; még a mostani, a természetestől és a hagyományoktól egyre távolabb kerülő, család- és valóságtagadó, józanságot és hagyományos értékrendet felszámoló korunkban is lehetséges tanulni azokról az elődökről, akik a maguk igazát észrevétlenül egy kedves és szinte minden esetben megízlelendő találmányt hordozó, alapvetően opti-

mista hangulatú anekdotavilág kellős közepében találja magát, meghozza csinos, fiatal lányok társaságában.